

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 118

(Prot. Nr. 52, 3.§)

2008. gada 21. novembrī

**Par tirgus dalībnieku apvienošanos
Lieta Nr.2834/08/05/28
Par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Astarte Nafta”
apvienošanos**

Konkurences padome 22.10.2008. saņēma ziņojumu par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Astarte Nafta” apvienošanos (turpmāk – Ziņojums).

Iepazīstoties ar Ziņojumā sniegto informāciju, Konkurences padome secina, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi) noteiktajām prasībām un tādējādi par pilnu Ziņojuma saņemšanas dienu ir uzskatāms 22.10.2008.

SIA „Latvija Statoil” (turpmāk – Statoil) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003064094, juridiskā adrese: Dunties iela 6, Rīga, LV-1013.

SIA „Astarte Nafta” (turpmāk – Astarte Nafta) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003276964, juridiskā adrese: Brīvības iela 60, Dobeles, LV-3701.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

Statoil dalībnieks ir Norvēģijas uzņēmums „StatoilHydro ASA”, kuram pieder 100% komercsabiedrības daļas un tās darbības veidi ir degvielas un eļļas produktu mazumtirdzniecība, naftas produktu vairumtirdzniecība un cita darbība

saskaņā ar statūtiem. Statoil realizē izšķirošu ietekmi meitas uzņēmumā SIA „Magni”. Statoil ir spēkā esoša Valsts ieņēmuma dienesta (turpmāk – VID) izsniegta speciālā atļauja (licence) Nr.BM 0000000202 naftas produktu mazumtirdzniecībai.

Astarte Nafta dalībnieki ir divas privātpersonas un tās darbības veidi ir automobiļu degvielas vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, pārtikas un rūpniecības preču, alkohola un tabakas izstrādājumu tirdzniecība un cita statūtos paredzētā darbība. Astarte Nafta ir spēkā esoša VID izsniegta speciālā atļauja (licence) Nr. BM 0000000223 naftas produktu mazumtirdzniecībai.

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas trešā punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „tāds stāvoklis, kad (..) viens tirgus dalībnieks (..) iegūst daļu (..) cita tirgus dalībnieka (..) aktīvus. Aktīvu (..) iegūšanu uzskata par apvienošanos, ja aktīvu (..) iegūšana palielina minēto aktīvu (..) ieguvēja tirgus daļu jebkurā konkrētajā tirgū.

Ziņojumā norādīts, ka Statoil iegādājās no Astarte Nafta vienu degvielas uzpildes staciju (turpmāk – DUS) Cēsu ielā 32, Limbažos. Pēc darījuma pabeigšanas minētā DUS pilnībā pāries Statoil īpašumā, līdz ar to tā DUS tīkls palielināsies par vienu DUS.

Tādējādi Astarte Nafta aktīvu iegūšana ir uzskatāma par apvienošanos Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē. Attiecīgi Statoil un Astarte Nafta ir uzskatāmi par apvienošanās dalībniekiem.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu.

Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu, ja apvienošanās notiek saskaņā ar konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3. vai 4.punktu, iegūstot cita tirgus dalībnieka (..) aktīvus (daļu vai visus) (..), apgrozījumu aprēķina, saskaitot ieguvēja neto apgrozījumu un neto apgrozījumu, kas iegūts no šo aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā.

Astarte Nafta 2007.gada apgrozījums DUS, kas atrodas Cēsu ielā 32, Limbažos, bija LVL (*). Savukārt Statoil 2007.gada apgrozījums Latvijas teritorijā bija LVL 283 522 333. Tādējādi, atbilstoši Noteikumu prasībām, tas pārsniedza Konkurences likumā noteikto 25 miljonu latu sliekšni. Līdz ar to apvienošanās dalībniekiem ir jāiesniedz Ziņojums Konkurences padomei.

4. Konkrētais tirgus

Konkurences likuma 1.panta 5.punkts nosaka, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto preci konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.

Ziņojumā definēts viens konkrētās preces tirgus – benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus. Ņemot vērā līdzšinējo praksi, Konkurences padome piekrīt šādai konkrētās preces tirgus definīcijai.

Konkurences likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Statoil apvienošanās rezultātā iegūs vienu Astarte Nafta DUS, kurš atrodas Cēsu ielā 32, Limbažos.

Ziņojumā apvienošanās dalībnieki ir noteikuši divus konkrētos ģeogrāfiskos tirgus, kas tiks ietekmēti apvienošanās rezultātā – Latvijas teritorija un Limbažu pilsēta un tās tuvākā apkārtnē (2 - 3 km robežās).

Nosakot ģeogrāfisko tirgu, katrā atsevišķā gadījumā ir jāņem vērā faktiskā situācija, kādā veidā notiek apvienošanās. Ņemot vērā, ka šajā lietā apvienošanās rezultātā Statoil iegūs vienu Astarte Nafta DUS, tad, saskaņā ar Konkurences padomes praksi¹ apvienošanās lietās, tiek ņemti vērā patērētāju ieradumi degvielas iegādē, kas parasti degvielu iegādājas teritorijās, kurās tie ir sociāli aktīvi – veic darbu un dzīvo, un šīs teritorijas ir pilsētas un tuvākā apkārtnē 2 – 3 km robežās. Līdz ar to no pieprasījuma puses benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus ir vērtējams kā reģionāla rakstura.

No minētā attiecīgi ir secināms, ka šajā gadījumā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus, kas varētu tikt ietekmēts apvienošanās rezultātā, ir benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Limbažu pilsētā un tās tuvākā apkārtnē.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un VID 29.10.2008. vēstulē Nr.13.1.2/30403 sniegto informāciju, pašreiz Limbažu pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē darbojas: SIA „Lukoil Baltija R” viena DUS, SIA „Limbažu Auto” viena DUS, SIA „Nivals” viena DUS, SIA „Gotika Auto” viena DUS un SIA „Astarte Nafta” divas DUS (pavisam tās īpašumā ir 16 DUS).

5. Apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums.

No lietā iesniegtās informācijas ir secināms, ka Statoil līdz šim Limbažu benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū nav darbojies.

Apvienošanās rezultātā Statoil iegūs vienu no Astarte Nafta DUS, bet otrās DUS īpašnieks un tiesīgais lietotājs paliks Astarte Nafta, tādējādi ir secināms, ka otras Astarte Nafta DUS realizācijas apjomi iespējams pieaugs, jo

¹ KP 05.03.2008.lēmums Nr.28, publicēts Latvijas vēstnesī 14.03.2008., Nr.42, KP 28.05.2008.lēmums Nr.61, publicēts Latvijas vēstnesī 06.06.2008., Nr.88

darbību turpinās iepriekš noslēgtie līgumi ar klientiem, kā arī ir vērā ņemama vietējo iedzīvotāju piesaiste Astarte Nafta zīmolam.

Savukārt Statoilam ienākot šajā tirgū, ņemot vērā tā zīmola atpazīstamību, konkurence starp konkrētā tirgus dalībniekiem varētu pastiprināties.

Ziņojumā ir norādīts, ka pēc provizoriskiem aprēķiniem Statoil uzsākot darbību Limbažu DUS, tā degvielas mazumtirdzniecības apjoms šajā DUS varētu būt no (*) litriem dienā, tādējādi palielinot tā kopējo tirgus daļu Latvijas benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū par (*) [$< 1\%$].

Ņemot vērā Konkurences padomes 20.06.2007. lēmumā Nr.71², konstatēto, Statoil kopā ar pārējiem oligopola dalībniekiem atrodas kolektīvā dominējošā stāvoklī Latvijas degvielas mazumtirdzniecības tirgū. Statoil uzsākot darbību Limbažu benzīna un dīzeļdegvielas tirgū, oligopola dalībnieki kopā Latvijas teritorijā iegūst nelielu tirgus daļas pieaugumu. Paredzētā apvienošanās nemazinās konkurenci starp oligopola dalībniekiem un neradīs būtiskus konkurenci ierobežojošus apstākļus Latvijas mērogā pret citiem tirgus dalībniekiem.

Ņemot vērā šīs lietas ietvaros konstatētos apstākļos, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Limbažu pilsētā un tās tuvākā apkārtnē.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu un 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Statoil Latvija” un SIA „Astarte Nafta” apvienošanos, kas paredzēta, SIA „Statoil Latvija” iegūstot SIA „Astarte Nafta” aktīvus – DUS Cēsu ielā 32, Limbažos.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

R.Jonītis

² KP 20.06.2007. lēmums Nr.71, publicēts Latvijas Vēstnesī 04.07.2007., Nr.106